

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Інформаційний менеджмент

Шифр та назва спеціальності
281 – Публічне управління

Інститут
Навчально - науковий інститут соціально - гуманітарних технологій

Освітня програма
Цифрове врядування

Кафедра
Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова),

Семестр
6

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khp.edu.ua

Докторка наук з державного управління, професорка, професорка кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».

Науково-педагогічний стаж - понад 20 років. Досвід роботи в органах публічної влади - понад 12 років. Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad>

Загальна інформація

Анотація

У сучасних умовах глобального соціально-економічного розвитку особливого значення набуває інформаційне забезпечення управлінського процесу. Воно базується на зборі та аналітичній обробці даних, необхідних для прийняття обґрунтованих рішень. Перед суб'єктом управління постають завдання оперативного отримання інформації, її верифікації, а також генерування керуючих впливів у стратегічному та оперативному аспектах. Ефективність таких впливів безпосередньо залежить від достовірності та повноти вихідних даних. Оскільки прийняття управлінських рішень вимагає опрацювання значних масивів інформації, особливої актуальності набуває така складовка сучасного управління, як інформаційний менеджмент.

Мета та цілі дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Інформаційний менеджмент» є формування у майбутніх фахівців із публічного управління та адміністрування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо ефективного управління інформаційними ресурсами, технологіями та системами для забезпечення якісного прийняття управлінських рішень.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

Загальні компетентності

ЗК01 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК04 - Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05 - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6 Здатність працювати в команді.

ЗК 8 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 10 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 11 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

СК 1 Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК 2 Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК 3 Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально - етичних норм поведінки.

СК 4 Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

СК 5 Здатність використовувати систему електронного документообігу.

СК 6 Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

СК 7 Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК 8 Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

Результати навчання

ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПР9. Знати основи електронного урядування.

ПР10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.

ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 24 год., практичні роботи – 12 год., самостійна робота – 54 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного засвоєння освітньої компоненти «Державна служба» здобувачам необхідно мати ґрунтовні знання та практичні навички з таких дисциплін: "Соціологія", "Політологія", "Соціально-демографічна статистика", "Державне та регіональне управління", "Основи публічного управління та адміністрування", "Теорія прийняття управлінських рішень", "Методологія та методи соціологічних досліджень", "Публічне управління розвитком міста та регіону", "Організаційно-правові засади публічного управління".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовуються: ігрове проектування; робота із законодавчими актами та іншими

нормативно-правовими документами; виступи-презентації; опрацювання лекційного матеріалу та фахової літератури).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи інформаційного менеджменту

Тема 1. Концептуалізація інформаційного менеджменту в сучасних організаціях.

Еволюція управлінської думки: від управління ресурсами до менеджменту знань. Об'єкт, предмет та багаторівнева структура інформаційного менеджменту. Інформація як стратегічний актив: властивості, вартість та життєвий цикл. Взаємозв'язок інформаційного менеджменту з операційним, фінансовим та HR-менеджментом. Роль та компетенції інформаційного менеджера (CIO/CDO) у корпоративній структурі. Вплив глобалізації на стандарти обробки та передачі управлінської інформації. Державна інформаційна інфраструктура. Національний інформаційний ресурс.

Тема 2. Методологія управління інформаційними ресурсами та потоками.

Класифікація інформаційних ресурсів організації: внутрішні, зовнішні, структуровані та неструктуровані. Проектування та оптимізація інформаційних потоків: усунення бар'єрів та надмірності. Комунікаційна політика організації: вертикальні, горизонтальні та діагональні канали зв'язку. Технології аудиту інформаційних ресурсів та оцінка їх релевантності. Управління базами даних та знань як фундамент стійкості організації.

Тема 3. Економіка та ринок інформаційних продуктів і послуг.

Специфіка інформаційного товару: споживча вартість, корисність та ціноутворення. Структура та інфраструктура сучасного ринку інформаційних послуг. Інформаційний консалтинг та брокерство: механізми посередництва. Критерії якості інформаційного продукту: повнота, достовірність та вчасність. Аутсорсинг інформаційних процесів: ризики та переваги для бізнесу.

Тема 4. Соціально-психологічні та правові аспекти інформаційної діяльності.

Соціально-психологічний простір управління: сприйняття інформації та цифрова гігієна. Психологія поведінки користувача в інформаційних системах (UI/UX у менеджменті). Правове регулювання інформаційних відносин: інтелектуальна власність та авторське право. Етичні норми в інформаційному менеджменті: конфіденційність та захист приватності. Режим доступу до інформації: комерційна таємниця та відкриті дані.

Змістовий модуль 2 Інформаційний менеджмент у публічному управлінні

Тема 5 Стратегії цифрової трансформації публічної влади.

Концепція Digital Governance: трансформація інформаційного менеджменту від обслуговування процесів до створення цифрових екосистем. Роль CDTO (Chief Digital Transformation Officer): функції інформаційного менеджера в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Національна інфраструктура даних: управління державними реєстрами та архітектура взаємодії «Трембіта». Інтероперабельність: забезпечення технічної та семантичної сумісності інформаційних систем різних відомств. Стратегічне планування: розробка дорожніх карт цифровізації публічних послуг та оцінка їхньої ефективності.

Тема 6. Аналітичний інструментарій інформаційного менеджменту в органах влади

Big Data та Business Intelligence (BI): використання великих масивів даних для моніторингу суспільно-економічних процесів. Ситуаційні центри: інформаційний менеджмент у режимі реального часу — від збору даних до оперативного реагування. Предиктивна аналітика: моделювання наслідків управлінських рішень та прогнозування кризових ситуацій. Дашборди та візуалізація: інструменти контролю за виконанням державних стратегій та бюджетних показників. Автоматизація процедур: впровадження інтелектуальних систем електронного документообігу (СЕД) та алгоритмічного управління.

Тема 7. Менеджмент відкритих даних та електронна демократія.

Політика Open Data: інформаційний менеджмент як інструмент прозорості та антикорупційної діяльності. Екосистема електронної демократії: управління платформами е-петицій, бюджетів участі та цифрових консультацій. Краудсорсинг у публічному управлінні: технології залучення колективного інтелекту громадян до розв'язання державних проблем. Моніторинг зворотного зв'язку: інформаційний аналіз соціальних медіа та автоматизована обробка е-звернень.

Цифрова інклюзія: менеджмент доступу до публічної інформації для людей з інвалідністю та мешканців віддалених територій.

Тема 8. Безпека та етика інформаційного менеджменту в державі.

Кіберрезильєнтність: стратегії захисту критичної інформаційної інфраструктури та безперервність надання публічних послуг. Захист персональних даних: впровадження стандартів GDPR у діяльність державних установ та органів місцевого самоврядування. Інформаційна гігієна та безпека: протидія дезінформації та маніпулятивним впливам у публічному просторі. Етика алгоритмів та ШІ: прозорість використання штучного інтелекту при наданні державних сервісів. Блокчейн-технології: менеджмент цілісності та незмінності даних у державних кадастрах та реєстрах..

Теми практичних занять

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи інформаційного менеджменту

Тема 1. Концептуалізація інформаційного менеджменту в сучасних організаціях.

Аналіз еволюції систем управління: від ресурсного підходу до концепції «Knowledge Management». Побудова структурно-логічної схеми об'єкта та предмета ІМ для конкретної установи. Моделювання життєвого циклу інформаційного активу в організації. Розподіл функціональних обов'язків та компетенцій між СІО та СДО. Вплив міжнародних стандартів ISO на процеси обробки управлінської інформації.

Тема 2. Методологія управління інформаційними ресурсами та потоками.

Класифікація та інвентаризація внутрішніх і зовнішніх інформаційних ресурсів. Картювання інформаційних потоків та виявлення комунікаційних бар'єрів. Розробка внутрішньої комунікаційної політики: вертикальні та горизонтальні канали. Методи аудиту релевантності та повноти інформаційної бази підрозділу. Проектування бази знань як фундаменту інституційної стійкості.

Тема 3. Економіка та ринок інформаційних продуктів і послуг.

Розрахунок вартості та споживчої корисності інформаційного продукту (VFM-аналіз). Сегментація сучасного ринку інформаційних послуг та аналіз інфраструктури. Механізми інформаційного консалтингу та брокерства в управлінській діяльності. Система оцінки якості інформаційного товару за критеріями достовірності та вчасності. Оцінка ризиків та переваг аутсорсингу інформаційних процесів.

Тема 4. Соціально-психологічні та правові аспекти інформаційної діяльності.

Цифрова гігієна та психологічні аспекти сприйняття інформації менеджером. Оцінка зручності інтерфейсів інформаційних систем (UI/UX) для прийняття рішень. Правовий захист інтелектуальної власності в цифровому середовищі. Етичні стандарти інформаційного менеджменту: баланс конфіденційності та відкритості. Регламентація режимів доступу до інформації: від комерційної таємниці до Open Data.

Змістовий модуль 2 Інформаційний менеджмент у публічному управлінні

Тема 5 Стратегії цифрової трансформації публічної влади.

Проектування цифрових екосистем на базі концепції Digital Governance. Визначення функцій та ключових показників ефективності (KPI) для CDO. Архітектура взаємодії державних реєстрів та принципи роботи системи «Трембіта». Забезпечення семантичної та технічної інтероперабельності інформаційних систем. Розробка дорожніх карт цифровізації публічних послуг.

Тема 6. Аналітичний інструментарій інформаційного менеджменту в органах влади

Використання Business Intelligence (BI) для моніторингу соціально-економічних показників. Інформаційне забезпечення ситуаційних центрів для реагування в режимі реального часу. Застосування предиктивної аналітики для прогнозування суспільних викликів. Проектування управлінських дашбордів та систем візуалізації державних даних. Автоматизація контролю виконання рішень через системи електронного документообігу (СЕД).

Тема 7. Менеджмент відкритих даних та електронна демократія.

Впровадження політики Open Data як інструменту прозорості публічної влади. Управління цифровими платформами е-петицій, бюджетів участі та е-консультацій. Технології краудсорсингу для залучення громадян до державних рішень. Автоматизований аналіз зворотного зв'язку та моніторинг соціальних медіа. Забезпечення стандартів цифрової інклюзії та доступності публічної інформації.

Тема 8. Безпека та етика інформаційного менеджменту в державі.

Розробка стратегій кіберрезильентності та безперервності надання публічних послуг. Практичне впровадження стандартів GDPR у діяльність державних установ. Методи протидії дезінформації та забезпечення інформаційної безпеки. Етичний аудит використання алгоритмів штучного інтелекту в публічному секторі. Застосування блокчейн-технологій для гарантування цілісності державних даних.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає опрацювання лекційного матеріалу, підготовку до семінарських занять та самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях. Здобувачам вищої освіти також рекомендуються додаткові матеріали (офіційні сайти органів державної влади, судових органів влади) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

Основна

1. Антонюк Б.П., Антонюк О.П. Технології інформаційного менеджменту: курс лекцій. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 96 с.
2. Бірюкова Т.Л., Спрінсян В.Г. Ресурси та технології інформаційного менеджменту: навч. посіб. 2-ге вид. Одеса: ОНПУ, 2022. 248 с.
3. Гулак Г.М. Методологія захисту інформації. Аспекти кібербезпеки: підручник. К.: Видавництво НА СБ України, 2020. 256 с.
4. Дубов Д.В., Дубова С.В. Основи електронного урядування: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 176 с.
5. Жежнич П. І. Технології інформаційного менеджменту: навч. посіб. Львів: Львівська політехніка, 2018. 260 с.
6. Знахур С. В. Інформаційний менеджмент та маркетинг: конспект лекцій. Харків: Вид. ХНЕУ, 2019. 132 с.
7. Матвієнко О. В. Основи інформаційного менеджменту: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 128 с.
8. Матвієнко О.В., Цивін М.Н. Інформаційний менеджмент: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях. Київ: Слово, 2017. 200 с.
9. Новак В. О., Макаренко Л. Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: навч. посіб. Київ: Кондор, 2016. 462 с.
10. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч.: / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. К.: ФОП Москаленко О.М., 2017: Ч. 3: Електронна демократія: основи та стратегії реалізації / Н.В. Грицяк, А.І. Семенченко, І.Б. Жилияєв. 84 с.
11. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Дзюба С.В., Жилияєв І.Б., Полумієнко С.К., Рубан І.А., Семенченко А.І. За ред. А.І. Семенченка. Київ, 2012.
12. Маркашов Ю. Г. Комп'ютерні мережі та телекомунікації: навчальний посібник /Ю. Г. Маркашов, І. В. Кобзев, О. В. Орлов, М. В. Мордвинцев. Х.: ХарPI НАДУ «Магістр», 2012. 212 с.
13. Клімушин, П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві / П. С. Клімушин. Х.: Магістр, 2010. 312 с.
14. Рибальський О.В., Хахановський В.Г., Кудінов В.А. Основи інформаційної безпеки та технічного захисту інформації. Посібник. К.: Вид. Національної академії внутріш. справ, 2012. 104 с

Додаткова

1. Воронкова В. Г. Інформаційно-комунікаційний менеджмент. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 158 с.
2. Матвієнко О.В., Цивін М.Н. Інформаційний менеджмент: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях.-К.:Видавничий Дім «Слово», 2007.200 с.
3. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 168 с.

4. Остапов С.Е., Євсєєв С.П., Король О.Г. Технології захисту інформації : навчальний посібник. Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. 476 с
5. Клименко І.В., Линьов К.О. Система електронного документообігу в державному управлінні: Навч.-метод. посіб. К.: Вид-во НАДУ, 2006. 32 с.
6. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. К. : Знання, 2009. 582 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів
 100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді екзамену (40%) та поточного оцінювання (60%).
 Екзамен: усне завдання (2 запитання з теорії) та усна доповідь.
 Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та вирішення практичних завдань (по 30%) та індивідуальне завдання (30%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

28.06.2024

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Діна ТЕРЕЩЕНКО

28.06.2024